నాగభూషణం నడుస్తున్న వాడల్లా ఒక్కసారిగా ఆగిపోయాడు ఆ భవంతిని చూసి.

నాగభూషణం ఆ రోడ్డు మీదే అప్పటికి కనీసం మూడేళ్ళ నుంచైనా నడక సాగిస్తూ ఉన్నాడు. ఆఫీసుకు పోవడం, రావడం అన్నీ ఆ రోడ్డు మీదనే. ఇంత క్రితం ఎన్నో సార్లు అతను ఆ భవంతిని చూశాడు. కానీ, ఎప్పుడూ— ఎప్పుడూ ఇలా ఉలికిపడలేదు. ఆ భవంతిని అన్ని రోజులూ ఒకే విధంగా చూసినా, ఈ రోజు మాత్రమే అతని కా భవంతి ఆశ్చర్యాన్ని కలగ చేసింది. ఇంత కాలమూ ఆ భవంతిని తనెందుకు సరిగా గుర్తించలేకపోయాడో నాగభూషణానికే అర్థం కాలేదు.

ఆ భవంతి మీద అందమైన బోర్డుంది. ఆ బోర్డుమీద మరింత అందంగా ఉన్న అక్షరాలు ఉన్నాయి. ఆ అక్షరాలన్నీ ఒకసారి కూడబలుక్కుని చదువుకున్నాడు నాగభూషణం: 'మానెటరీ బాంక్ లిమిటెడ్'.

ఆ క్షణంలో ఆ అక్షరాలన్నీ అతని కెన్నో కథలు చెబుతున్నట్లుగా అనిపించింది.

నాగభూషణం ఒకసారి ఉలికి పడ్డాడు తన నెవరైనా చూశారా అని. క్షణం తరవాత తన్ను తానే తమాయించుకుని ముందుకు కదిలాడు. ఆ బాంక్ భవంతి కేసి అత నొకసారి మళ్ళీ చూశాడు ఆశగా!

నాగభూషణం చేస్తున్న ఉద్యోగం దేశంలో చాలామంది చేస్తున్నదే. గుమాస్తాగిరి! నాగభూషణం చేస్తున్న జీవనం దేశంలో చాలా మంది చేస్తున్నదే మధ్య తరగతి.

కానీ, నాగభూషణం ఆలోచనలు మాత్రం, దేశంలో చాల మందికి తట్టవు. దేశంలో చాల మందికి అలాటి ఆలోచనలు ఉంటాయనే తెలియదు. పొరబాటున అలాటి ఆలోచనలు వస్తే, చాలమంది తుళ్ళి పడతారు.

నాగభూషణం ఎంత పెద్దవాడైనా మరీ అంత పెద్దవాడు కాదు. అతను ఆ

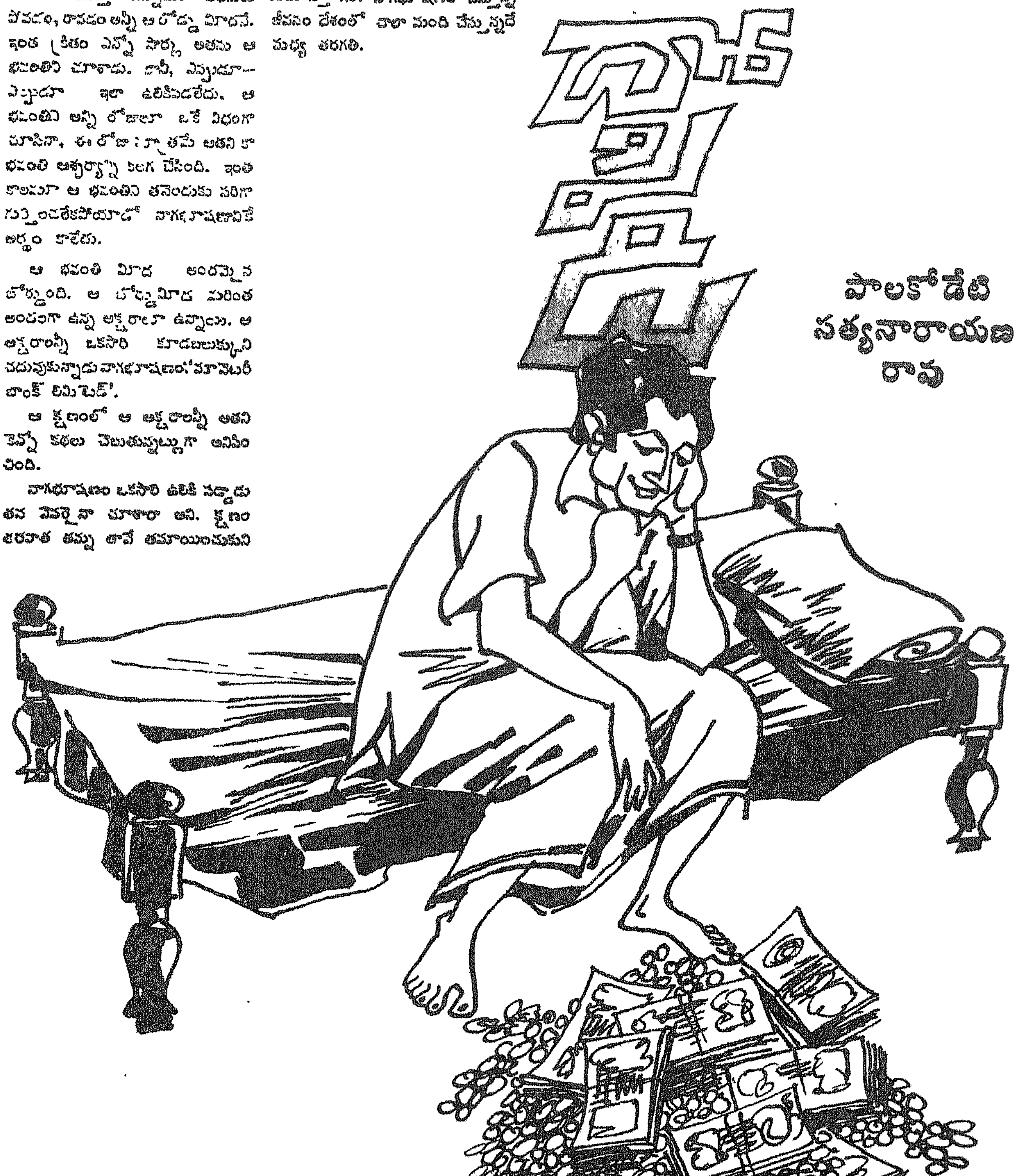

పాలకోడేటి సత్యనారాయణ రావు

రోజూ పొద్దున్నే నిద్ర లేవగానే పేపరు చదివాడు మామూలుగా, మొదటి నుంచీ చివరి వరకూ ఒకసారి చదివి, టేబిల్ మీదకు విసిరేసి, వెళ్ళి మొహం కడుక్కొని, తీరికగా కాఫీ తాగి, మళ్ళీ పేపరు చదివాడు. చదివి, వెళ్ళి బాత్‌రూమ్‌లో దూరాడు స్నానం కోసం.

స్నానం చేస్తుంటే, నాగభూషణం ఒక్కసారిగా తుళ్ళిపడ్డాడు. వెంటనే స్నానం 'షార్ట్‌కట్' లో చేసేసి, తడి ఒంటిమీద తువ్వాలు అలా చుట్టుకొని వచ్చి, టేబిల్ మీది పేపరు అందుకున్నాడు. ఈ సారి పేపరు అంతా చదవక, ఆ కొంచెం చదివాడు. నాగభూషణంలో రక్తచలనం కొంచెం పెరిగింది.

నాగభూషణాన్ని అంతగా ఆకర్షించిన వార్త, నాగభూషణానికి సంబంధించినదీ కాదు, వాళ్ళ ఊరి వార్తా కాదు! ఎక్కడో దేశంలో ఏదో ఓ మూల జరిగిన సంఘటన అది. ఆ ఊళ్ళో ఉన్న బాంక్‌ను ఎవరో దోచేశారట. దోచేసి ఓ రెండు లక్షలు తమ సొంతం చేసుకున్నారట! అంతే వార్త నాగభూషణం చదివాడు.

ఒకసారి. . . రెండోసారి. . . మూడు సార్లు చదివాడు నాగభూషణం. ఆ వార్త చదువుతున్న కొద్దీ నాగభూషణానికి అందులో కొత్త అర్థాలూ, ఆదర్శాలూ కనిపించాయి.

తనలో రూపం దిద్దుకుంటున్న ఆలోచనలకు భయపడి నాగభూషణం ఒకసారి ఇంటి బయటి కొచ్చి నిలబడ్డాడు. నాగభూషణానికి ఎదురుగా ఉన్న మానెటరీ బాంక్ భవంతి కనబడింది. నాగభూషణం ఇంకోసారి ఉలికిపడి ఇంట్లోకి వచ్చాడు. ఇంట్లో ఎదురుగా టేబిల్ మీద పేపర్ . . .

పేపర్లో వార్త. . .

వార్తలో అర్థాలు. . .

నాగభూషణం అశాంతిగా అటూ ఇటూ తిరిగాడు.

ఏ పని చేస్తున్నా అతని ఆలోచనలు అయాచితంగా ఆ వార్త వైపు పోవటం ప్రారంభించాయి.

ఇంక ఇంట్లో నిలవలేక నాగభూషణం రోజూ కన్నా ముందుగానే ఆఫీసుకు బయలుదేరాడు.

నాగభూషణం ఆఫీసుకు వెళ్ళాలంటే ఆ రోడ్డుమీద నుంచే వెళ్ళాలి. ఆ రోడ్డుమీద మొదటి భవంతి అదే. ఆ రోజు అతను అక్కడకు రాగానే ఎవరో అతన్ని పట్టి ఆపినట్లుగా ఆగిపోయాడు.

ఆ భవంతి అతన్ని రెండు చేతులు చాచి ఆహ్వానిస్తున్నట్లుగా అనిపించింది అతనికి.

నాగభూషణానికి స్పష్టంగా అర్థం అయిపోయింది — తన మనసు ఎటు వైపు పోతుందో!

> స్నేహ మాత్రం
> మనం ప్రదర్శించే గుణా
> లను బట్టి మనుషులను
> ఆకర్షిస్తాం. మనలోని గుణా
> లను బట్టి వారిని నిలుపు
> కుంటాం.
>
> —హ్యార్ట్

నాగభూషణం పడికట్టుకున్న మనిషి కాదు. ఆఫీసులోంచి వీలైనప్పుడల్లా పేపర్లూ, పెన్సిళ్ళూ, రబ్బర్లూ తెచ్చుకునే వాడు మొదట్లో. అసలు మొట్టమొదట చేసినప్పుడు అలాంటి పని తనొక్కడే చేస్తున్నట్లుగా ఎంతో బాధ పడ్డాడు. కానీ, అలా ఆఫీసులోంచి దాదాపుగా అందరూ పేపర్లూ, పెన్సిళ్ళూ ఇళ్ళకు తీసుకువెడతారని తెలిశాక, ఒకసారి దీర్ఘంగా నిట్టూర్చుకొన్నాడు. ఆ తరవాత ఒకసారి ఎవరో ఓ ఆసామీ వచ్చి, తన కష్టాలన్నీ చెప్పుకొని, నాగభూషణం చేయాల్సిన పని చెప్పి, ఆ పని చేసినందుకు ఇచ్చిన లంచాన్ని తీసుకున్న రోజునా నాగభూషణం అలానే అనుకున్నాడు. తనెంతగానో దిగజారి పోతున్నట్లుగా, నైతిక పతనం అయిపోయినట్లుగా అనుకొన్నాడు. కానీ, ఆ లంచం తీసుకోవటం అనే పని తనకు కుడి, ఎడమ, ఎదురుగా, వెనకగా కూర్చునే సహోద్యోగులు అందరు చేస్తున్న పనే అని తెలుసుకుని, నిశ్చింతగా ఉండిపోయాడు. ఇంతకీ నాగభూషణం ఇంతకన్నా ఇంకే పాపమూ ఎరగడు ఇంత కాలమూ!

కానీ, నాగభూషణం ఆశావాది. దేశంలో ఏదో ఓ రోజున సోషలిజం అనేది వస్తుందనీ, ఆ రోజున ప్రభుత్వం వారే టాటా, బిర్లా డబ్బులన్నీ దేశంలో ఉన్న అందరికీ వాటాలు వేసి పంచేస్తారని ఇంత కాలమూ కలలు కంటూ వచ్చాడు. కానీ, దేశంలో సోషలిజం అనేది ఇప్పుడప్పుడే రాదనీ, అథవా వచ్చినా తన వాటాకు ఏ రూపాయో, రెండో మాత్రమే వస్తాయనీ ఇప్పుడిప్పుడే గ్రహించాడు నాగభూషణం. అందుకే నాగభూషణం ఆలోచనలు హఠాత్తుగా ధనికవర్గంలో తనూ ఒకడిగా చలామణీ అయిపోవాలనే ఆశయం చుట్టూనే తిరుగుతున్నాయి. ఈ మధ్యకాలంలో. కొంచెం సాహసం ప్రదర్శించి అయినా, అదీ అవసరం అయితేనే, జన్మ అంతా సుఖపడి పోవాలనే కాంక్ష అతనిలో దావానలంలా ప్రజ్వరిల్లుతూంది.

ఆఫీసులో ఉన్నంత కాలమూ అన్యమనస్కంగా పనిచేసి, ఆఫీసరు చేత నాలుగు చీవాట్లు తిని, అర్ధ రోజుకు కాజువల్ లీవు పెట్టి, ఇంటి కొచ్చేశాడు నాగభూషణం. ఇంటికి తిరిగి వచ్చేటప్పుడు ఒకసారి ఆ బాంక్‌భవంతిలోకి వెళ్ళాడు. వెళ్ళి, ఎవరికీ అనుమానం కలగకుండా ఉండేందుకు ఆ బాంక్‌లో తనకో అకౌంట్ ఓపెన్ చేసుకున్నాడు. దానితో అతనికి ఆ బాంక్‌లోకి ఏ క్షణంలో అంటే ఆ క్షణంలో వెళ్ళే అర్హత లభించినట్లుగా అనిపించింది.

ఇంగ్లీషులో ఉన్న సామెత ఒకటి అతని కా క్షణంలో గుర్తొచ్చింది— 'ఏ గుడ్ బిగినింగ్ ఈజ్ హాఫ్ డన్' అని! తను అప్పుడే కార్యరంగంలో దిగిపోయి నట్లే ననుకొని కొంచెం ఉలికిపాటుతో, కొంచెం సంభ్రమంతో, కొంచెం భయాందోళనలతో, కొంచెం ఆశతో ఇల్లు చేరాడు.

ఇల్లు చేరాక మళ్ళీ ఓ సారి ఆ పేపరు అందుకొని చదువుతున్నాడు. ఆ పేపర్లో ఆ వార్తే మరోసారి చదివాడు. ఆ వార్తలో దోపిడీ జరిగిన సంగతి, డబ్బు పోయిన సంగతి మాత్రమే ఉంది. దోపిడీ దార్లు దొరికిన సంగతి లేకపోవటం అతని కెంతో సంతృప్తి కలగజేసింది. బాంక్ దోపిడీ విషయమై పోలీసు దర్యాప్తు జరుగుతూందని ఉంది కానీ, నాగభూషణానికి ఈ దేశంలోని పోలీసుశాఖ మీద అపారమైన గురి ఉంది. అందుకే అనుకున్నట్లు కార్యరంగంలో దూకటం అతని కెంతో ఆనందాన్ని కలగజేసింది.

ఆ తరవాత రోజు కొక్కసారి నాగభూషణం ఆ బాంక్‌లోకి వెళ్ళేవాడు. ఎవరెవరు ఏ యే క్షణంలో పని చేస్తుంటారో, ఏ ఏ క్షణాలలో కొంచెం విశ్రాంతి తీసుకుంటారో, ఏ ఏ వ్యక్తుల మనస్తత్వం ఎలాంటిదో, ఎవరెవరు ఏ ఏ పనులు చేస్తారో— ఇదంతా జాగ్రత్తగా గమనించసాగాడు. తన ప్రవర్తన ఎవరికీ ఏ విధమైన అనుమానం కలగకుండా ఉండే విధంగా శ్రద్ధ వహించసాగాడు.

బ్రాంచ్ మేనేజర్ తాళాలు ఎక్కడ దాస్తాడో, అక్కౌంటెంట్ తన తాళాలు ఎక్కడ ఉంచుతాడో అన్నీ ఆకళింపు చేసుకున్నాడు. సేఫ్ రూమ్ తలుపులు తీస్తే ఎన్ని రకాల అపాయాలు తన్ను చుట్టుముట్టుకోగలవో అన్నీ అవగాహన చేసుకున్నాడు. వీటన్నిటికీ విరుగుళ్ళుకూడా తయారుచేసుకున్నాడు నాగభూషణం.

ఇన్నీ చేశాక—ఇక శుభముహూర్తం కోసం— ఏ క్షణం నుంచీ తను లక్షాధికారి అయిపోవాలోనని గడియలు, విఘడియలు లెక్కపెట్టుకొని, ఆ నిర్ణయమూ సిద్ధంచేసుకున్నాడు.

ఇక చేయాల్సింది అంతా దోపిడీ. నాగభూషణానికి దాన్ని దోపిడీ అనుకోవటం కొంచెం ఇబ్బందిగా అనిపించేది. దేశంలో ఎక్కువ మంది చేస్తున్నది ఇదే! ఈ పని చేసి దొరికిపోతే దోపిడీదారు; దొరక్కపోతే లక్షలకు అధిపతి. తను దొరకడని నాగభూషణానికి ఎంతో నమ్మకం.

రేపు తను 'ఆ పని' చేయాల్సి ఉంది. ఆ రోజు రాత్రి ఆలోచనలన్నీ అతన్ని రకరకాలుగా ముసురుకుని చంపుకొని తింటుంటే, దగ్గర్లోనే ఉన్న బార్‌కు వెళ్ళి కొంచెంగా మందు పట్టించి ఇంటికి తిరిగొచ్చాడు నాగభూషణం. హాయిగా నిద్ర పోయాడు ఆ తరవాత.

పెద్ద గొడవ జరగటంతో ఉన్నట్లుండి నాగభూషణం నిద్రలోంచి లేచాడు. దగ్గర్లోనే ఎక్కడో ఏదో పెద్ద రభస జరుగుతూంది.

తలుపు తీసుకొని, హఠాత్తుగా బయట కొచ్చాడు నాగభూషణం. ఎదురుగా మానెటరీ బాంక్ భవంతి ముందు పెద్ద గుంపు.

నాగభూషణం పరుగు పరుగున వెళ్ళాడు ఆ భవంతి దగ్గరకు. అందరి మధ్యలోనూ ఎవడో ఒకడు రక్తం మడుగులో పడిఉన్నాడు. బాంక్ వాచ్‌మన్ వీరేంద్రసింగ్‌ను ఏం జరిగిందంటూ ఇంకా ఎందరో అడుగుతూనే ఉన్నారు. "బాంక్ దోచటం అంటే తేలిక అనుకున్నాడు కాబోలు!" అంటున్నా రెవరో!

నాగభూషణానికి ఎదురుగా రక్తం మడుగులో తనే ఉన్నట్లుగా అనిపించింది. ఒళ్ళంతా ఒక్కసారిగా ముచ్చెమటలు పోశాయి అతనికి! ఈ దేశంలో ఇన్నాళ్ళకు ఊహా దోపిడికూడా జరుగుతూందన్నమాట!

ఎవరో తరుముతున్నట్లుగా నాగభూషణం పరిగెత్తుకొచ్చి తన ఇంట్లో మంచం మీద పడ్డాడు! *